

คุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Students' Characteristics According to Kasatsart University Identity

เพชรรัตน์ โชครุ่ง*

chokrung_74@hotmail.com

จารุวรรณ สกุลกู**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 4 ด้าน คือ สำนักคิด มุ่งมั่น สร้างสรรค์ และสามัคคี จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา และวิธีการเลี้ยงดูของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ประกอบด้วย นิสิตระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ปีการศึกษา 2556 จำนวนทั้งสิ้น 373 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 60 ข้อ ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.904 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบเป็นรายคู่ ในกรณีที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย 1) นิสิตมีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในด้านสำนักคิด ด้านมุ่งมั่น และด้านสามัคคีอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง 2) นิสิตชายและนิสิตหญิง มีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสำนักคิด ด้านมุ่งมั่น และด้านสามัคคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสร้างสรรค์ไม่พบความแตกต่าง 3) นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน 4) นิสิตที่กลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่

*นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอุดมศึกษา)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

**อาจารย์ ดร. ที่ปรึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอุดมศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แตกต่างกัน 5. นิสิตที่ได้รับวิธีการเลี้ยงดูของครอบครัวต่างกัน มีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสำนึกดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

คำสำคัญ : คุณลักษณะนิสิต, อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Abstract

This research aimed to study students' characteristics according to Kasetsart University identity in four areas: integrity, determination, knowledge creation, and unity; and to compare students characteristics classified by gender, academic level, academic major, and upbringing method. A sample of 373 students was randomly selected from a population of undergraduate students at Bangkean Campus, Kasetsart University in the academic year 2013 to participate in the study. The instrument used for collecting data was a Likert-type, five-point rating scale questionnaire of 60 items with a reliability of 0.904. The statistical processes used to analyze the data include percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA and Scheffe's test. The findings were as follows:

1. Kasetsart students overall had a high level of characteristic pertaining to university identity. When considering in each aspect of integrity, determination, and unity, they were rated at a high level while knowledge creation was at a moderate level.
2. There was a significant difference between male and female students in overall aspects. When considering each aspect, the differences were found in the aspects of integrity, determination, and unity but not in knowledge creation.
3. There was no significant difference among students from various academic levels.
4. There was no significant difference found among students from different academic majors.
5. Students who came for different methods of upbringing did not differ in overall characteristics. A significant difference was found in the aspect of integrity but not in the others.

Keywords : Students' Characteristics, Kasetsart University identity.

บทนำ

ในปัจจุบันได้มีการประกาศใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่เปิดกว้างและส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งได้บรรลุเนื้อหาวิชาส่วนที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ อย่างอิสระ เหมาะสม และตรงกับความต้องการหรืออัตลักษณ์ของแต่ละสถาบันและในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามระดับอุดมศึกษา ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. พัฒนาขึ้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2552)

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) หมวด 6 มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก มาตรา 47 กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก โดยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ได้ประกาศใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ในปีการศึกษา 2553 โดยกำหนดให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งกำหนดอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มีการกำหนดตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ มุ่งหวังให้นักศึกษามีคุณลักษณะตรงตามอัตลักษณ์ที่มหาวิทยาลัยฯ กำหนดอย่างชัดเจน เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยสภามหาวิทยาลัยได้ร่วมกันพิจารณากำหนด

อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยฯ เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2554 คือ 1) สำนึกดี (Integrity) มีจิตใจดีงาม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม มีจริยธรรม 2) มุ่งมั่น (Determination) มีความตั้งใจมั่น มีความอดทน มีความวิริยะอุตสาหะ มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน และในการปฏิบัติใดๆ 3) สร้างสรรค์ (Knowledge creation) เป็นผู้ใฝ่รู้ มีความขวนขวายแสวงหาความรู้ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าและคุณค่า จากความรู้ มีการสร้างนวัตกรรม 4) สามัคคี (Unity) มีความร่วมมือร่วมใจ รู้จักประนีประนอม สามารถทำงานเป็นทีม และสามารถบูรณาการเชื่อมโยงในด้านต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม (กองกลาง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2554 : รายงานการประชุม) จากอัตลักษณ์ ทั้ง 4 ด้าน จะเห็นได้ว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะปลูกฝังให้เกิดกับนิสิต ดังที่จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา และคณะ (2554, 66) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอัตลักษณ์นิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 โดยรวมทั้ง 9 ด้าน อยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีอัตลักษณ์ด้านพร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ในระดับสูง และรองลงมา ได้แก่ อ่อนน้อมถ่อมตน รู้กาลเทศะ งามด้วยบุคลิก หนักเอาเบาสู้ง คิดเป็นทำเป็น เปี่ยมจิตสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร และใฝ่รู้ตลอดชีวิตตามลำดับ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองกิจการนิสิตและนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ประเด็นปัญหาที่มหาวิทยาลัยฯ มีกระบวนการในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยฯ ที่กำหนดหรือไม่ รวมถึงการรับรู้ในการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ของนิสิต ซึ่งจากการสัมภาษณ์ พบว่า ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยฯ ยังขาดกระบวนการในการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ ที่ชัดเจนกิจกรรมนิสิตต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยฯ

จัดให้นิสิตเข้าร่วมยังไม่สามารถรับรู้ถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกิจกรรมนั้นๆ ได้ (จิรวัดน์ วีรังกร, 2555 : สัมภาษณ์) สำหรับการรับรู้ของนิสิตเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ ในด้านต่างๆ ยังไม่ทั่วถึงในด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ โดยปัจจุบันกล่าวถึงแต่เพียง สำนักดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ และสามัคคี เท่านั้น ยังมีได้นำรายละเอียดของแต่ละด้านให้นิสิตรับรู้ ทำให้ความเข้าใจของนิสิตที่ควรจะมีการแสดงออกทางพฤติกรรมให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ ยังคงต้องตีความกันไปเองเท่านั้น (ชันวา จิตต์สงวน, 2555 : สัมภาษณ์)

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ตัวแทนนิสิตของมหาวิทยาลัยฯ สามารถนำมาสรุปข้อมูลในภาพรวมเกี่ยวกับมุมมองที่นิสิตมีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยฯ ด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านสำนึกดี พบว่า นิสิตมีความคิดที่ดีจิตใจดีงาม แต่นิสิตคิดว่าการที่ตนเองแสดงออกทางความคิดและสามารถสื่อสารออกมา หรือคัดค้านในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น ผู้ใหญ่อาจจะมองเป็นการก้าวร้าวหรือไม่ ทำให้นิสิตไม่กล้าที่จะแสดงออก (พงศธร ทูยประสิทธิ์, 2555 : สัมภาษณ์) นอกจากนี้ นิสิตแต่ละคนมีการแสดงออกทางด้านสำนึกดีที่ต่างกันออกไป อาจเพราะขึ้นอยู่กับพื้นฐานวิธีการเลี้ยงดูของครอบครัว สภาพแวดล้อม และโรงเรียนที่ศึกษาก่อนเข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่แตกต่างกัน (พัชรินทร์ เบดฟอร์ด, 2556 : สัมภาษณ์)

2. ด้านมุ่งมั่น พบว่า นิสิตมีความตั้งใจ มีวิริยะอุตสาหะ เช่น ในชมรมมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นความมุ่งมั่นที่นิสิตตั้งใจทำในชมรมนั้นๆ เรื่อยมา แต่ก็ต้องมองว่าทุกอย่างที่นิสิตคิดและทำกับสิ่งที่ผู้ใหญ่คิดตรงกันหรือไม่ (กัลยา เทพสีหา, 2556 : สัมภาษณ์) นอกจากนี้ นิสิตยังขาดการรับรู้ถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจควรจะไปปฏิบัติไปในทิศทางใด (พงศธร ทูยประสิทธิ์, 2555 : สัมภาษณ์)

3. ด้านสร้างสรรค์ พบว่า นิสิตเป็นผู้ใฝ่รู้ มีการสร้างนวัตกรรม แต่ยังขาดการรับรู้ในจุดประสงค์ของการสร้างสรรค์ ว่าควรมีการสร้างสรรคจากสิ่งใหม่หรือเป็นการต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่เดิม ซึ่งถ้ามาจากสิ่งที่มีอยู่เดิมาก็คงเป็นมาจากรากฐานเก่าแต่เดิมของมหาวิทยาลัยฯ เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยฯ ด้านการเกษตร แต่ด้านการสร้างสรรค์ที่นำมาใช้กับนิสิตในกิจกรรมชมรมต่างๆ ในเรื่องของการเกษตรกับไม่เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นแต่ไม่ใช่ในเชิงวิสัยทัศน์ของชมรมนั้นๆ เอง (พงศธร ทูยประสิทธิ์ และชาญณรงค์ เบ็งเรือน, 2555 : สัมภาษณ์)

4. ด้านสามัคคี พบว่า นิสิตมีความร่วมมือร่วมใจ ทำงานเป็นทีมที่ก่อให้เกิดความสามัคคี แต่นิสิตยังขาดการเป็นผู้นำที่ต้องเกิดขึ้นในทีมของผู้ปฏิบัติงานที่เกิดจากบุคคลหลาย ๆ คนมาอยู่รวมกัน ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป (พงศธร ทูยประสิทธิ์, 2555 : สัมภาษณ์) และนิสิตบางกลุ่มที่ศึกษายังไม่ให้ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานกิจกรรมกลุ่ม โดยหวังแต่เพียงการเรียน และคะแนนที่ได้รับจากการทำกิจกรรมเท่านั้น (พัชรินทร์ เบดฟอร์ด, 2556 : สัมภาษณ์)

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ทั้ง 4 ด้าน คือ สำนักดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ และสามัคคี เพื่อเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับนำไปใช้ในการทบทวนนโยบายการจัดการศึกษา การพัฒนาแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนานิสิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมถึงการปรับปรุงการจัดสภาพแวดล้อมให้ตอบสนองต่อการพัฒนานิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ระดับปริญญาตรี โดยรวมและในแต่ละด้าน ใน 4 ด้าน คือ สำนึกดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์และสามัคคี

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ระดับปริญญาตรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา และวิธีการเลี้ยงดูของครอบครัว

สมมติฐานการวิจัย

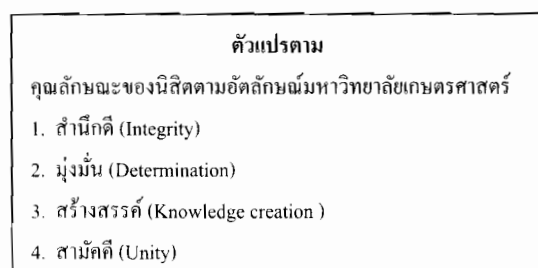
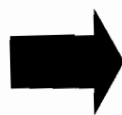
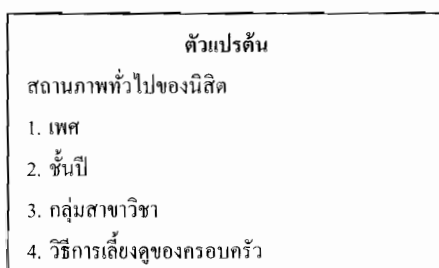
1. นิสิตชายและนิสิตหญิง มีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

2. นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

3. นิสิตที่กลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

4. นิสิตที่ได้รับการเลี้ยงดูของครอบครัวต่างกัน มีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ปีการศึกษา 2556 จำแนกเป็นชั้นปีที่ 1 จำนวน 4,787 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 3,933 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 4,238 คน และชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า จำนวน 5,528 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 18,486 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น หรือตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 เพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง

2.1.2 ชั้นปี ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2

ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า

2.1.3 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่ม

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

2.1.4 วิธีการเลี้ยงดูของครอบครัว ได้แก่ แบบประชาธิปไตย แบบให้ความคุ้มครองมากเกินไปแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งจำแนกได้ดังนี้ คือ สำนึกดี (Integrity) มุ่งมั่น (Determination) สร้างสรรค์ (Knowledge creation) และสามัคคี (Unity)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ปีการศึกษา 2556 จำแนกเป็น ชั้นปีที่ 1 จำนวน 4,787 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 3,933 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 4,238 คน และชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป จำนวน 5,528 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 18,486 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างดำเนินการใช้ชั้นปีเป็นหลัก จากนั้นเลือกเพศ และกลุ่มสาขาวิชา ตามลำดับ โดยกำหนดจำนวนตามตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane, 1967 : 886-887) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = .05$) ได้จำนวน 392 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม

ข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ต่างๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในหัวข้อต่างๆ

2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างข้อคำถามที่แสดงถึงคุณลักษณะของนิสิตในแต่ละด้าน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale)

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร เพื่อพิจารณาและเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข

3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 50

คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power of the Items) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ 27 ของกลุ่มคะแนนสูง-กลุ่มคะแนนต่ำ จากนั้นใช้การทดสอบ t-test (Ferguson, 1981 : 180) เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า t ค่ารวมสูงกว่าค่า t ตาราง ($t = 1.761$ ขึ้นไป) จึงถือว่าข้อคำถามนั้นมีค่าอำนาจจำแนก โดยแบบสอบถามทั้งหมดจากจำนวน 77 ข้อ ได้ข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกจำนวน 60 ข้อ

4. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1984 : 161) แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.904

5. เมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร เพื่อให้ความเห็นชอบแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการประเมินตนเองเกี่ยวกับคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และหนังสือ

ขอความอนุเคราะห์สำรวจเจตคติถึงคณบดีแต่ละคณะ
วิชา เพื่อขอเก็บข้อมูลจากนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปี
ที่ 1-ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า วิทยาเขตบางเขน ปีการศึกษา
2556 จำนวนทั้งสิ้น 392 คน และได้แบบสอบถาม
ที่มีความสมบูรณ์คืนมาจำนวน 373 ฉบับ คิดเป็น
ร้อยละ 95.15

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนิสิตตาม
อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและใน
แต่ละด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ สำนึกดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์
และสามัคคี

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนิสิตโดยรวมและในแต่ละด้าน

ด้านที่	คุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	นิสิต (n=373)		ระดับคุณลักษณะ
		$\bar{x}$	S.D.	
1	ด้านสำนึกดี	3.69	0.43	มาก
2	ด้านมุ่งมั่น	3.71	0.55	มาก
3	ด้านสร้างสรรค์	3.50	0.40	ปานกลาง
4	ด้านสามัคคี	3.60	0.49	มาก
	รวม	3.63	0.37	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า นิสิตมีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63, S.D. = 0.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีคุณลักษณะของนิสิตตาม
อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในด้านสำนึกดี ด้านมุ่งมั่น และด้านสามัคคี อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้าน
สร้างสรรค์ อยู่ในระดับปานกลาง

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและในแต่ละ
ด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา และวิธีการเลี้ยงดูของครอบครัว ดังตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์การทดสอบที (t-test) ของคุณลักษณะของนิสิตโดยรวมและในแต่ละด้าน
จำแนกตามเพศ

คุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	เพศชาย (n=177)		เพศหญิง (n=196)		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านสำนึกดี	3.60	0.42	3.78	0.42	-4.250	0.001
2. ด้านมุ่งมั่น	3.63	0.59	3.78	0.50	-2.520	0.012
3. ด้านสร้างสรรค์	3.54	0.39	3.46	0.41	1.739	0.083
4. ด้านสามัคคี	3.51	0.49	3.69	0.46	-3.721	0.001
รวมทุกด้าน	3.57	0.39	3.68	0.35	-2.946	0.003

จากตารางที่ 2 พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง มีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (เพศชาย : $\bar{x} = 3.57$, S.D.= 0.39, เพศหญิง : $\bar{x} = 3.68$, S.D.= 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสำนึกดี ด้านมุ่งมั่น และด้านสามัคคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสร้างสรรค์ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) ของคุณลักษณะของนิสิต โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี

คุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านสำนึกดี	ระหว่างกลุ่ม	1.119	3	0.373	2.021	0.111
	ภายในกลุ่ม	68.113	369	0.185		
	รวม	69.232	372			
2. ด้านมุ่งมั่น	ระหว่างกลุ่ม	0.485	3	0.162	0.533	0.660
	ภายในกลุ่ม	112.060	369	0.304		
	รวม	112.546	372			
3. ด้านสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	0.281	3	9.351	0.569	0.636
	ภายในกลุ่ม	60.692	369	0.164		
	รวม	60.973	372			
4. ด้านสามัคคี	ระหว่างกลุ่ม	1.491	3	0.497	2.082	0.102
	ภายในกลุ่ม	88.050	369	0.239		
	รวม	89.541	372			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	0.653	3	0.218	1.544	0.203
	ภายในกลุ่ม	52.065	369	0.141		
	รวม	52.719	372			

จากตารางที่ 3 พบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) ของคุณลักษณะของนิสิต โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

คุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านสำนึกดี	ระหว่างกลุ่ม	0.472	2	0.236	1.269	0.282
	ภายในกลุ่ม	68.760	370	0.186		
	รวม	69.232	372			
2. ด้านมุ่งมั่น	ระหว่างกลุ่ม	1.494	2	0.747	2.489	0.084
	ภายในกลุ่ม	111.052	370	0.300		
	รวม	112.546	372			
3. ด้านสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	5.499	2	2.750	0.167	0.846
	ภายในกลุ่ม	60.918	370	0.165		
	รวม	66.973	372			
4. ด้านสามัคคี	ระหว่างกลุ่ม	0.401	2	0.200	0.832	0.436
	ภายในกลุ่ม	89.140	370	0.241		
	รวม	89.541	372			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	0.304	2	0.152	1.073	0.343
	ภายในกลุ่ม	52.415	370	0.142		
	รวม	52.719	372			

จากตารางที่ 4 พบว่า นิสิตที่กลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) ของคุณลักษณะของนิสิต โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามวิธีการเลี้ยงดูของครอบครัว

คุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านสำนึกดี	ระหว่างกลุ่ม	1.931	3	0.644	3.530	0.015
	ภายในกลุ่ม	67.301	369	0.182		
	รวม	69.232	372			
2. ด้านมุ่งมั่น	ระหว่างกลุ่ม	1.010	3	0.337	1.114	0.343
	ภายในกลุ่ม	111.536	369	0.302		
	รวม	112.546	372			
3. ด้านสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	0.135	3	4.507	0.273	0.845
	ภายในกลุ่ม	60.838	369	0.165		
	รวม	60.973	372			
4. ด้านสามัคคี	ระหว่างกลุ่ม	0.511	3	0.170	0.706	0.549
	ภายในกลุ่ม	89.030	369	0.241		
	รวม	89.541	372			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	0.491	3	0.164	1.155	0.327
	ภายในกลุ่ม	52.228	369	0.142		
	รวม	52.719	372			

จากตารางที่ 5 พบว่า นิสิตที่ได้รับวิธีการเลี้ยงดูของครอบครัวต่างกัน มีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่ได้รับวิธีการเลี้ยงดูของครอบครัวด้านสำนึกดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผล

ผลการศึกษาคูณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตมีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านสำนึกดี พบว่า นิสิตมีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากได้กำหนด

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยครอบคลุมคุณลักษณะพฤติกรรมด้านสำนึกดี มีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ โดยกำหนดพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนิสิตที่ต้องการส่งเสริมไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำนึกดี ดังที่ ชลวิทย์ เจียรจิตต์ (2554, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การตระหนักรู้ด้านจริยธรรมของนิสิตระดับอุดมศึกษา กรณีศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า

ความตระหนักทางจริยธรรมด้านการซื่อสัตย์ สุจริตของนิสิต โดยกลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักทางจริยธรรมด้านการซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

2. ด้านมุ่งมั่น พบว่า นิสิตมีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีการส่งเสริมการบูรณาการและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งจัดแผนการเรียนการสอนและรายวิชาที่เชื่อมโยงกับการวิจัยและการบริการวิชาการ มีกลยุทธ์การสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาความมุ่งมั่น ตั้งใจ เพื่อผลิตนิสิตที่เก่ง ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีความมุ่งมั่นในการทำงาน และมีทักษะทางวิทยาการที่ก้าวหน้าสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมุ่งมั่น ดังที่ เมธี ธรรมวัฒนา (2551, 106) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรับผิดชอบและวินัยของนักศึกษาช่วงอุตสาหกรรม พบว่า พฤติกรรมร่วมหรือพฤติกรรมอื่นๆ ที่ได้รับการพัฒนาระหว่างการดำเนินการวิจัย พบว่า นักศึกษาให้ความร่วมมือในการเรียน มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และกล้าแสดงออก

3. ด้านสร้างสรรค์ พบว่า นิสิตมีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ประการที่ 1 มีอาจารย์ผู้สอนที่มีความตระหนักและมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ในรายวิชาเรียนที่ปรับเปลี่ยนและเพิ่มเติมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสการคิด มุ่งเน้นให้นิสิตได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่นอกกรอบแนวคิดเดิมอยู่แล้ว ซึ่งนิสิตอาจไม่ชอบแสดงความคิดเห็นที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงาน และไม่ชอบแสวงหาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดของตนเอง และ ประการที่ 2 คณะวิชาและหน่วยงานต่างๆ มีกิจกรรมการพัฒนาระบบการแห่งการบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตน้อย ทำให้นิสิตเลือกให้ความสำคัญและเข้าร่วม

ในการทำกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัยฯ ที่ส่งเสริมในด้านอื่นๆ เป็นต้น ดังที่ โรเจอร์ (Rogers, 1970 : 78-80) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ไม่ว่าจะเป็นวัยใดและสามารถส่งเสริมให้สูงขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยทางตรง ได้แก่ การสอน การฝึกฝน การอบรม ส่วนทางอ้อม ได้แก่ การสร้างบรรยากาศและการจัดสิ่งแวดล้อม

4. ด้านสามัคคี พบว่า นิสิตมีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตมีการให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยฯ ที่มีกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัดและความสนใจของนิสิตและเมื่อได้ร่วมกิจกรรมแล้วทำให้นิสิตเห็นความสำคัญ มองเห็นประโยชน์ของกิจกรรม ซึ่งเป็นส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน โดยเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียนที่สำคัญ ดังที่ สุเมธ งามกนก (2551, 31) กล่าวว่า ทีมงานคือกลุ่มบุคคลที่มาทำงานร่วมกัน มีการประสานบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ ความสำเร็จของงาน โดยต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ในการสื่อสาร ประสานงาน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน กิจกรรมบางอย่างต้องการการทำงานเป็นกลุ่ม สมาชิกของทีมงานจะต้องสามัคคีกลมเกลียวกัน และพร้อมร่วมมือทำทุกสิ่งทุกอย่างที่จะทำให้ผลงานออกมาดี

5. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีคุณลักษณะของนิสิต โดยรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะการใช้ชีวิตรวมทั้ง บทบาทในสังคมที่แตกต่างกัน และโดยพื้นฐานทางกายภาพ สภาวะทางอารมณ์ ความพิถีพิถัน ความต้องการความอบอุ่น ความไวต่อความรู้สึก มีส่วนที่จะ

ทำให้เกิดคุณลักษณะที่แตกต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ (2546, 51) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาชายและหญิง มีพฤติกรรมความรับผิดชอบแตกต่างกันในด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง และ ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน

6. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปรชั้นปี พบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีคุณลักษณะของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตได้รับการถ่ายทอดคุณลักษณะของนิสิต ในความหมายที่เหมือนกัน ทั้งยังมีการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยฯ เพื่อช่วยพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาของนิสิตในแนวทางเดียวกัน รวมถึงมหาวิทยาลัยฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ ระเบียบและเงื่อนไขเดียวกัน รวมทั้งมีประสบการณ์ กิจกรรม การใช้ชีวิต การปรับตัวที่คล้ายคลึงกัน จึงมีความคิด ความสนใจ ค่านิยมใกล้เคียงกัน และการจัดการศึกษาของแต่ละคณะวิชาเป็นไปในแนวทางเดียวกัน นิสิตจึงมีความสนใจในการแสวงหาความรู้และศึกษาค้นคว้าทั้งจากในชั้นเรียน และศึกษาด้วยตนเองจากนอกชั้นเรียน มีกิจกรรมนอกหลักสูตร มีการพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอยู่เสมอ รู้จักให้ความเคารพรุ่นพี่ ครูอาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุณี คงเมือง (2555, 67) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

7. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและ

ในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา พบว่า นิสิตที่กลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะของนิสิต โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มสาขาวิชาต่าง ๆ ต่างก็มีจุดมุ่งหมายที่จะผลิตนิสิตที่มีคุณภาพผู้สังคม จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีจรรยาบรรณที่ดีต่ออาชีพของตน โดยจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตเพื่อปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้กับบัณฑิตทุกคน ประกอบกับมีลักษณะการเรียนการสอนของแต่ละกลุ่มสาขาวิชา มีลักษณะคล้ายกัน ดังที่สำเนา ขจรศิลป์ (2538, 13) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมนิสิตในระดับอุดมศึกษามีจุดมุ่งหมาย เพื่อปลูกฝังบุคลิกภาพของนิสิตในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นการที่นิสิตเรียนอยู่ในคณะวิชาต่างกัน จึงทำให้พฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตไม่แตกต่างกัน

8. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปรวิธีการเลี้ยงดูของครอบครัว พบว่า นิสิตที่ได้รับวิธีการเลี้ยงดูของครอบครัวต่างกัน มีคุณลักษณะของนิสิต โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากจากสภาพสังคมไทยมีความใกล้ชิดสนิทสนม และมีความผูกพันกัน ซึ่งครอบครัวเป็นสถาบันที่เล็กที่สุดแต่มีความสำคัญที่สุดในการอบรมเลี้ยงดูช่วยเหลือหลอมบุคคลในครอบครัวให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ และประพฤติตนปฏิบัติตนไปในทิศทางที่พึงามให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญ์นรี พิทักษ์อวกาศ (2556, 60) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ พบว่านักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูแตกต่างกันมีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยพบว่า ทุกด้านนิสิตมีคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในระดับมาก ยกเว้นด้านสร้างสรรค์ที่อยู่ในระดับปานกลาง จึงควรได้รับการพัฒนาปรับปรุงคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์ ในประเด็นดังต่อไปนี้ คือ อ่านหนังสือที่อาจารย์มอบหมายเพิ่มเติม และการไม่ชอบแสดงความคิดเห็นที่สร้างสรรค์ทางการศึกษาดังนั้น มหาวิทยาลัยฯ ควรจะส่งเสริมกิจกรรมในชั้นเรียนที่มุ่งการสร้างองค์ความรู้ที่นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน เช่น กิจกรรมทัศนศึกษาในแหล่งเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ความคิดนอกกรอบหรือกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดกับนิสิตในต่างสาขา หรือต่างคณะวิชา เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีการแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งในส่วนของการแลกเปลี่ยนเชิงความคิดหรือผลงานสร้างสรรค์

ต่างๆ ที่มีการทำร่วมกัน สำหรับกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยฯ จัดดังกล่าวข้างต้นนั้นจะสามารถสร้างทักษะความคิดเชิงสร้างสรรค์ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ไปพร้อมกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นระยะ โดยการติดตามนิสิตตั้งแต่ นิสิตชั้นปีที่ 1 จนจบการศึกษา
4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์แต่ละคณะจำแนกตามสาขาวิชาเอก

เอกสารอ้างอิง

- กองกลาง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2554). รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ครั้งที่ 5/2554 วันที่ 23 พฤษภาคม 2554. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กัลยา เทพสีหา. (2556, 8 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เพชรรัตน์ ไชครุ่ง ที่อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จารุณี คงเมือง. (2555). คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปริญญาบัตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ :
- จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา และคณะ. (2554). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์นิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ :
- จิรวัดน์ วีรังกร. (2555, 18 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย เพชรรัตน์ ไชครุ่ง ที่ กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชลวิทย์ เจียรจิตต์. (2554). เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง การตระหนักด้านจริยธรรมของนิสิตระดับอุดมศึกษา กรณีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ครั้งที่ 49 วันที่ 1-4 กุมภาพันธ์ 2554 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.

- ชาญณรงค์ เป็งเรื่อน. (2556, 8 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เพชรรัตน์ ไชครุ่ง ที่อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชันวา จิตต์สงวน. (2555, 24 ตุลาคม). สัมภาษณ์โดย เพชรรัตน์ ไชครุ่ง ที่ อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พงษ์ธร ทูยประสิทธิ์. (2555, 8 มกราคม). สัมภาษณ์โดย เพชรรัตน์ ไชครุ่ง ที่ อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัชรินทร์ เบดฟอร์ด. (2556, 6 เมษายน). สัมภาษณ์โดย เพชรรัตน์ ไชครุ่ง ที่ อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิชญ์นรี พิทักษ์อวกาศ. (2556). *คุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยกองทัพเรือ*. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต การอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ :
- พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์. (2546). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เมธี ธรรมวัฒนา. (2555). การพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรับผิดชอบและวินัยของนักศึกษา ช่างอุตสาหกรรม. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. 19(1): 106.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2552). *มาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก*. กรุงเทพฯ : จุดทอง.
- สุเมธ งามกนก. (2551). การสร้างทีมงาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. 19(1):31.
- สำเนา ขจรศิลป์. (2338). *มติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- Cronbach, Lee J. (1984). *Essential of Psychological Testing* (4th ed.). New York : Harper.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education* (5th ed.). New York: Mc Graw-Hill Book Company.
- Likert, R.A. (1932). "A Technique for the Measurement of Attitudes," *Arch Psychological*, 25(140): 1-55.
- Rogers, C.R. (1970). *The Gift. Developing Total Talent*. Springfield, Illinois : Charies & C. Thomas Publishers.
- Shaffer, D. R. (2000). *Social & Personality Development* (4th ed). California : Wadsworth/ Thomson Learning.
- Yamane, Taro. (1967). *Statistics: an Introduction Analysis*. New York : Harper & Row.